

tak dlouho, dokud smír nebyl buď srovnalou vůlí stran nebo soudcovským výrokem zrušen. Ale odvolací soud si mylně vykládá smír v ten rozum, že se jím Josef R. zavázal poskytovat výživné v penězích i v případě, že by došlo k opětovnému spojení manželů. Takový výklad nemá opory ani v doslovu smíru ani v jeho úpravě a příčil by se naopak pravidlům poctivých styků, jichž podle § 914 obč. zák. jest šetřiti při výkladu smluv. Vykládá-li se však smír podle vykládacích pravidel právě uvedených a zákonem předepsaných, nelze mu rozuměti jinak, než že podle úmyslu stran měl platiti jen, pokud manželé skutečně budou od sebe a pokud tedy poskytování výživného in natura není možné a, že měl pozbyti platnosti v případě, že se manželé opět spojí a manželka na dále bude vyživována v obnovené společné domácnosti. Jinaký úmysl byly by musely strany zvlášť vyjádřiti a, ano se tak nestalo, jest míti zato, že tento úmysl při dojednání smíru neměly. Zdá se, že se odvolací soud řídil zdejšími rozhodnutími sb. n. s. čís. 6695 a 7098, ale odvolací soud nevšíml si toho, že v oněch případech následovala po smíru rozluka manželství, kdežto v souzeném případě jde o pravý opak a o případ, pro který nebylo vůbec třeba, upravovati zákonný nárok manželčin na výživné zvláštním způsobem. Byl-li však, jak dovozeno, úmysl stran od počátku ten, že smír pozbude platnosti v případě, že se rozvedení manželé opět spojí, zanikl nárok žalované na plnění výživného v p e n ě z í c h tím, že opětové spojení nastalo, arcit' ne jako přímý následek dalšího spoluzití manželů, jak mylně míní prvý soud, nýbrž proto, že smír pozbyv svého účelu, podle úmyslu stran neměl dále trvati. Rozhodl tudíž věc v podstatě správně prvý soud a bylo proto dovolání vyhověti a jeho rozsudek obnoviti.

Čís. 9652.

Byla-li dlužníkem přihlášena k vyrovnacímu řízení pohledávka bez úroků, byl dlužník povinen, by i úroky, jež nepopíral, zaplatil včas podle podmínek vyrovnání. Neučinil-li tak, a to ani po uplynutí lhůt poskytnutých mu vyrovnáním, ač byl o to upomínán, obživla celá pohledávka v původní výši. Lhostejno, že zaplatil úroky za řízení o žalobě na zaplacení celé obživlé pohledávky.

(Rozh. ze dne 15. února 1930, Rv I 539/29.)

Žalobce domáhal se na vyrovnacím dlužníku zaplacení celé pohledávky, tvrdě, že žalovaný neudal podle účtů správně i úroky z pohledávky a že nezapravit splátky úplně a poslední splátku nezapravit včas, čímž prý celá pohledávka obživla. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y : Podle § 53 (4) vyr. ř. mohou věřitelé žádati od dlužníka zaplacení svých pohledávek v plné výši, tedy podle § 24 vyr. ř. i úroky do zahájení vyrovnacího řízení, když jejich pohledávky jen pro zavinění dlužníka zůstaly ve vyrovnání nepovšimnuté. Věřitel musí však prokázati, že dlužník

sám má na tom vinu. Toho však v souzeném případě není. Žalobce obdržev vyrovnací edikt, měl možnost svou pohledávku s úroky přihlásiti k vyrovnacímu řízení, nanejvýš, an tvrdí, že seznam věřitelů neobdržel a nemohl se tedy přesvědčiti o výši své pohledávky udávané dlužníkem, pokud se týče o tom, zda dlužník přihlásil také úroky ze žalobcovy pohledávky. Věřitele nelze sice nutiti, by pohledávku přihlásil k vyrovnání, ale účasten jest i pak na výsledku vyrovnání a musí přijmouti na svou pohledávku jen vyrovnací kvotu k úplnému zaplacení. Není tu tedy vina jen na straně žalovaného a zvláště nelze k jeho tíži přičísti, že omylem nebyl doručen žalobci seznam věřitelů, který byl dlužníkem řádně předložen. Podle vlastního žalobcova přednesu došla poslední splátka na vyrovnací kvotu žalobci dne 4. října 1927, tedy s třídním opožděním. Toto opoždění jest jednak nepatrné, jednak omluvitelné a nelze z něho vůbec vyvozovati, že dlužník vědomě nechtěl řádně zapraviti vyrovnací splátky. Rovněž nepadá na váhu z téhož důvodu, že se placení nestalo porta prostě, neboť jde rovněž o částku nepatrnou 8 Kč, kterou lze dodatečně vyrovnati. Z upomínky žalobce ze dne 19. prosince 1927 jest dále patrné, že žalobce přiznává dlužníku, že vyrovnací kvotu zaplatil a žádá jen 50 % kvotu na úroky ode dne splatnosti účtů až do dne vyrovnacího ediktu a vytýká žalovanému, že ho dosti poškodil. Souhlasil tudíž žalobce s plněním vyrovnací kvoty na svou pohledávku tak jak byla dlužníkem přihlášená a dal výslovně na jevo, že se neodvolává na její obživnutí pro neplacení úroků ve smyslu § 57 vyr. ř., nýbrž že se domáhá na dlužníku jen vyrovnací kvoty 50% též ohledně úroků do dne zahájení vyrovnání, které dlužník za sporu zaplatil. Není tu tedy podle názoru odvolacího soudu důvodů k obživnutí pohledávky ve smyslu § 57 vyr. ř., neboť dlužník splnil řádně podle potvrzeného vyrovnání, pohledávka žalobce na jistinu byla dlužníkem přihlášená, při vyrovnání byl na ni vzat zřetel a opomenutí ohledně úroků nestalo se jen z viny dlužníka samého a žalobce se výslovně domáhal na dlužníku jen zaplacení úrokové kvoty.

N e j v y š š í s o u d - obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Opíraje se o ustanovení § 53 (4) a § 24 vyr. ř. vyslovil odvolací soud názor, že žalobce nebyl oprávněn žádati od žalovaného kromě vyrovnací kvoty též úroky pohledávky do zahájení vyrovnacího řízení, poněvadž neprokázal, že jen zaviněním dlužníka nebyly úroky přihlášený k vyrovnacímu řízení, takže ani opožděné zaplacení úroků nemohlo působiti obživnutí celé pohledávky v původní výši ve smyslu § 57 vyr. ř. Než § 24 nemá vůbec hmotněprávních předpisů, upravuje jen pořadí úroků z přihlášených pohledávek, ustanovení § 53 (4) vyr. ř. pak týká se jen otázky, zda a pokud může věřitel žádati zaplacení pohledávky, jež v řízení vyrovnacím zůstala zcela nepovšimnutou, kdežto v souzeném případě byla sice pohledávka dlužníkem přihlášená, ovšem ale bez úroků. Jde tu tedy jen o likvidaci přihlášené pohledávky, která se

však, jak nejvyšší soud vyslovil již v rozhodnutí čís. 4430 sb. n. s., neděje v řízení vyrovnacím, takže věřitel, který není povinen účastniti se vyrovnacího řízení a se ho také skutečně nezúčastnil, nemůže o svou úrokovou pohledávku přijíti tím, že dlužník v seznamu věřitelů u jeho pohledávky neuvedl a nepřihlásil též dlužné úroky, leda že by dlužník sporem prokázal bezdůvodnost úrokové pohledávky. V souzeném případě však žalovaný vůbec nepopírá, že úroky žalobci příslušely, a byl proto na základě vyrovnání povinen, aby i tyto úroky podle podmínek vyrovnání včas zaplatil. To však žalovaný neučinil, neučinil tak ani po uplynutí lhůt vyrovnáním mu poskytnutých, ačkoliv byl o to žalobcem třikrát (dopisy ze dne 19. prosince 1927, ze dne 19. ledna 1928 a ze dne 1928 a ze dne 14. února 1923) upomínán a zapravil je teprve po zahájení nynějšího sporného řízení dne 8. září 1928. To se však stalo již opožděně a mělo podle § 57 vyr. řádu v zápětí, že celá pohledávka v původní výši obživla.

Čís. 9653.

Pachtýř jest oprávněn pro porušení svého pachtovního práva fyzickým zásahem žalovati přímo rušitele, třebaž byl osobou od propachtovatele rozdílnou.

(Rozh. ze dne 15. února 1930, Rv I 776/29).

Žalobce měl od velkostatku v pachtu pozemek, jež chtěl obdělati žalovaný. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce, by bylo uznáno právem, že žalovanému nepřísluší právo k pozemku, že jest povinen zdržeti se každého jednání ohledně pozemku a na pozemek nevzkročiti. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc, by ji po případném dalším jednání znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolání jest opřeno o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Pokud dovolání má za to, že odvolací soud žalobu zamítl pro nedostatek aktivního oprávnění žalobce, ač nebyl oprávněn k tomuto nedostatku přihlížeti, an žalovaným v první stolici nedostatek ten nebyl namítán, přehlíží, že podle napadeného rozsudku nejde o nedostatek aktivního oprávnění žalobce, nýbrž o otázku ryze právní, zda přednesem žalobním jest s hlediska hmotného práva žalobní nárok odůvodněn čili nic (srov. rozh. čís. 6482 sb. n. s.). Odvolací soud má za to, že žalobce jako pachtýř není oprávněn žalovati osobu třetí, jež ruší jeho pachtovní práva. Odvolací soud vycházel z názoru vysloveného v rozhodnutích nejvyššího soudu, jichž se napadený rozsudek dovolává, než dovolací soud ve svém rozhodnutí čís. 9076